

ДІАГНОСТИКА ПРОЦЕСІВ УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ (ПО 7)

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	<i>Другий (магістерський)</i>
Галузь знань	<i>Соціальні та поведінкові науки</i>
Спеціальність	<i>Економіка</i>
Освітня програма	<i>Економіка і бізнес</i>
Статус дисципліни	<i>Нормативна</i>
Форма навчання	<i>заочна</i>
Рік підготовки, семестр	<i>І курс, весняний семестр</i>
Обсяг дисципліни	<i>4 кредити/120 год</i>
Семестровий контроль/ контрольні заходи	<i>Залік/ модульна контрольна робота / розрахункова робота</i>
Розклад занять	<i>http://rozklad.kpi.ua/Schedules/ScheduleGroupSelection.aspx</i>
Мова викладання	<i>Українська</i>
Інформація про керівника курсу / викладачів	<i>Лектор: к.е.н., доцентка Погребняк Анна Юріївна, 068 850 6141 e-mail: anna.u.pogrebnyak@gmail.com практичні заняття: к.е.н., доцентка Погребняк Анна Юріївна</i>
Розміщення курсу	<i>Moodle, Campus, Google classroom</i>

Програма навчальної дисципліни

Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Діагностика процесів управління економічною діяльністю відноситься до тих учбових дисциплін, які покликані забезпечити фундаментальну підготовку фахівців з економіки та менеджменту, сформувати систему знань з теоретичних та практичних аспектів використання методичного апарату та інструментарію для визначення поточного та перспективного стану підприємства в ринковому середовищі та опрацювання комплексу заходів, спрямованих на поліпшення цього стану.

Метою викладання навчальної дисципліни є формування у студентів компетентностей та програмних результатів, а саме:

ЗК 2 - Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.

ЗК 8 - Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.

ФК 1 - Здатність застосовувати науковий, аналітичний, методичний інструментарій для обґрунтування стратегії розвитку економічних суб'єктів та пов'язаних з цим управлінських рішень.

ФК 3 - Здатність збирати, аналізувати та обробляти статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, які необхідні для розв'язання комплексних економічних проблем, робити на їх основі обґрунтовані висновки.

ФК 5 - Здатність визначати ключові тренди соціально економічного та людського розвитку.

ФК-6 - Здатність формулювати професійні задачі в сфері економіки та розв'язувати їх, обираючи належні напрями і відповідні методи для їх розв'язання, беручи до уваги наявні ресурси.

ФК 7 - Здатність обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективності розвитку суб'єктів господарювання.

ФК-9 - Здатність застосовувати науковий підхід до формування та виконання ефективних проектів у соціально-економічній сфері.

ПРН 1 - Формулювати, аналізувати та синтезувати рішення науково-практичних проблем.

ПРН 7 - Обирати ефективні методи управління економічною діяльністю, обґрунтовувати пропонувані рішення на основі релевантних даних та наукових і прикладних досліджень.

ПРН-8 - Збирати, обробляти та аналізувати статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, необхідні для вирішення комплексних економічних завдань

Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Пререквізити. Секторальна економіка.

Постреквізити. Практика. Виконання магістерської дисертації

Зміст навчальної дисципліни

Розділ 1. Методологічний інструментарій економічної діагностики. Тема 1. Сутність та завдання діагностики процесів управління економічною діяльністю. Тема 2. Методичний апарат та інструментарій діагностики процесів управління економічною діяльністю. **Розділ 2. Функціональні зони економічної діагностики на підприємстві.** Тема 3. Діагностика ймовірності фінансової кризи на підприємстві. Тема 4. Управлінська діагностика. Тема 5. Діагностика управління виробничим потенціалом підприємства. Тема 6. Діагностика економічної безпеки підприємства. Тема 7. Фінансова діагностика підприємства. Тема 8. Діагностика економічної культури підприємства. Тема 9. Діагностика конкурентоспроможності підприємства та продукції.

Навчальні матеріали та ресурси

Базова література:

1. *Економічна діагностика: Підручник / І. В. Токмакова, В. О. Овчиннікова та УкрДУЗТ, 2022. – 284 с.*
2. *Кривовязюк І.В. Економічна діагностика : навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2019. – 450 с.*
3. *Пріб К.А., Патица Н.І. Діагностика в системі управління: навч.посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2019. 432 с.*
4. *Атюшкіна В. В., Бурко Я. В., Галгаш Р. А. Економічна діагностика : навч. посіб. Східноукр. нац. ун-т ім. Володимира Даля. Київ : Аграр Медиа Груп, 2018. 233 с.*
5. *Базецька Г. І. Економічна діагностика та аналітика у бізнес- консультиванні: конспект лекцій Харків: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2019. 95 с.*
6. *Грабовецький Б.Є. Економічний аналіз: підручник для ст-тів ВНЗ. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 256 с.*

7. *Основи підприємницької діяльності : підручник / за редакцією д.е.н., проф. В. М. Марченко. – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського. Вид-во «Політехніка», 2022. – 515 с.*
<https://ela.kpi.ua/handle/123456789/51563>

Додаткова література:

1. Про Антимонопольний комітет України : закон України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3659-12>.
2. Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом: закон України. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2343-12>
3. Господарського кодексу України: закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>.
4. Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні: закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2658-14#Text>
5. Офіційний сайт Верховної Ради України <http://rada.gov.ua/>
6. Державна служба статистики України <http://www.ukrstat.gov.ua/>
7. Офіційний сайт Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України <http://www.me.gov.ua/>
8. Офіційний сайт Міністерства розвитку громад та територій України <http://www.minregion.gov.ua>
9. Сторінка викладача в електронному кампусі НТУУ «КПІ» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://login.kpi.ua/>

Відповідно до тем, що вивчаються на лекційних та практичних заняттях, здобувачі вищої освіти повинні ознайомитися з відповідними положенням законодавчих та нормативних документів.

Навчальний контент

5. Методи навчання і форми оцінювання

Викладання та опанування освітньої компоненти ґрунтується на ряді методів навчання:

основні методи навчання: лекції, практичні заняття, консультації, написання модульної контрольної роботи, робота з навчально-методичною літературою і інформаційними ресурсами;

загальні методи навчання: евристичного (запитального) — бесіда; та акроматичного (викладального) — пояснення, розповідь, лекція, робота з підручником; проблемного викладу, інформаційно-рецептивний, проблемно-пошуковий;

спеціальні методи навчання: робота в малих групах, методи вирішення творчих завдань, аналітичні завдання, презентації, дискусія, тестування.

Опанування здобувачами вищої освіти дисципліни передбачає вивчення теоретичного матеріалу, що викладається на лекціях та матеріалу, що пропонується здобувачам вищої освіти для самостійної підготовки. Ознайомлення з новою темою передбачає короткий виклад

теоретичних відомостей (нагадування здобувачам вищої освіти потрібної інформації з лекційного матеріалу, роз'яснення незрозумілих моментів тощо), розгляд особливостей кожного завдання, які супроводжуються поясненнями викладача. Під час вивчення матеріалу та при виконанні індивідуальних завдань застосовуються інформаційно-комунікаційні технології, що забезпечують проблемно-дослідницький характер процесу навчання та активізацію самостійної роботи студентів (електронні презентації до лекційних занять, використання аудіо-, відео-підтримки навчальних занять), доповнення традиційних навчальних занять засобами взаємодії на основі мережевих комунікаційних можливостей (інтернет-лекції, інтернет-семінари під час дистанційного навчання).

Засвоєння освітньої компоненти передбачає відповідні методи навчання та оцінювання, які забезпечать досягнення програмних результатів навчання:

Відповідність програмних результатів, методів навчання і форм оцінювання.

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
ПРН 1 - Формулювати, аналізувати та синтезувати рішення науково-практичних проблем.	Лекції, практичні заняття, консультації, написання модульної контрольної роботи, робота з навчально-методичною літературою і інформаційними ресурсами. Загальні методи навчання: проблемного викладу, інтерактивний, проблемно-пошуковий. Спеціальні методи навчання: презентації, аналітична доповідь, дискусія, індивідуальні навчально-дослідницькі завдання	Рейтингова система оцінювання, яка передбачає накопичення балів за: тести, модульну контрольну роботу. Підсумковий контроль - залік
ПРН 7 - Обирати ефективні методи управління економічною діяльністю, обґрунтовувати пропонувані рішення на основі релевантних даних та наукових і прикладних досліджень.		
ПРН-8 - Збирати, обробляти та аналізувати статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, необхідні для вирішення комплексних економічних завдань		

Тематика та структурно-логічна побудова курсу

Навчальним планом передбачено проведення 8 годин лекцій та 8 годин практичних занять, модульний контроль.

№ п/п	Назва розділів, тем	Розподіл годин		Опис занять	Навчальна діяльність та оцінювання
		Л	ПЗ		
Розділ 1. Методологічний інструментарій економічної діагностики					
1	Тема 1. Сутність та завдання діагностики процесів управління економічною діяльністю	1	1	Л: Сутність та завдання діагностики процесів управління економічною діяльністю ПЗ: Сутність економічної діагностики. Види економічної діагностики. Інструментарій в економічній діагностиці. Методи діагностичних досліджень.	Н: аналітичні завдання. О: індивідуальне опитування
2	Тема 2. Методологічний апарат та інструментарій діагностики процесів управління економічною діяльністю	1	1	Л: Методологічний апарат та інструментарій діагностики процесів управління економічною діяльністю. ПЗ: Характеристика методичних підходів в діагностиці стану підприємства. Вибір прийомів та способів аналізу і оцінки стану підприємства. Стратегічні підходи щодо діагностування стану підприємства.	Н: аналітичні завдання. О: індивідуальне опитування
Розділ 2. Функціональні зони економічної діагностики на підприємстві					
3	Тема 3. Діагностика ймовірності фінансової кризи на підприємстві	1	1	Л: Діагностика ймовірності фінансової кризи на підприємстві. ПЗ: Життєвий цикл підприємства і тенденції у значеннях певних груп показників фінансового стану. Процедури синтезування одиничних та групових показників, способи їх оцінки. Шляхи подолання фінансової кризи (покращення фінансового стану) на підприємстві	Н: аналітичні завдання. О: індивідуальне опитування

№ п/п	Назва розділів, тем	Розподіл годин		Опис занять	Навчальна діяльність та оцінювання
		Л	ПЗ		
4	Тема 4. Управлінська діагностика	1	0,5	Л: Управлінська діагностика. ПЗ: Управлінська діагностика: сутність, алгоритм діагностичного обстеження. Діагностика структури управління. Характеристика структури та якості управлінського персоналу. Інформаційно-технологічна діагностика процесів управління	Н: аналітичні завдання. О: індивідуальне опитування
5	Тема 5. Діагностика управління виробничим потенціалом підприємства	1	0,5	Л: Діагностика управління виробничим потенціалом підприємства(2) ПЗ: Сутність потенціалу підприємства. Методи і форми діагностики потенціалу підприємства. Діагностика потенціалу підприємства на основі рейтингового аналізу. (4).	Н: аналітичні завдання. О: індивідуальне опитування, тестування
6	Тема 6. Діагностика економічної безпеки підприємства	1	0,5	Л: Діагностика економічної безпеки підприємства. (ПЗ: Сутність економічної безпеки. Діагностика рівня економічної безпеки підприємства.	Н: аналітичні завдання. О: індивідуальне опитування
7	Тема 7. Фінансова діагностика підприємства	1	0,5	Л: Фінансова діагностика підприємства. ПЗ: Сутність фінансової діагностики. Діагностика фінансового стану підприємства. Діагностика банкрутства.	Н: аналітичні завдання. О: індивідуальне опитування, тестування
8	Модульна контрольна робота (МКР)		1	Передбачає аналітичні завдання та індивідуальне опитування	
9	Тема 8. Діагностика економічної культури підприємства	1		Л. Діагностика економічної культури підприємства (2). ПЗ: Культура підприємства: її сутність та значення. Особливості й механізм діагностики економічної (корпоративної) культури підприємства (2). ПЗ: Дослідження психологічного клімату у групі. (2).	Н: аналітичні завдання. О: індивідуальне опитування, тестування
10	Тема 9. Діагностика конкурентоспроможності підприємства та продукції			Л: Діагностика конкурентоспроможності підприємства та продукції. (2) ПЗ: Визначення конкурентоспроможності підприємства на основі стратегічного аналізу та на основі бальної оцінки Оцінка конкурентоспроможності продукції. Об'єднаний аналіз галузі та ринку. Оцінка головних конкурентів та аналіз їх реакцій (2)	Н: аналітичні завдання. О: індивідуальне опитування
18	Залік		2		
Всього		8	8		

6. Самостійна робота студента/аспіранта

Навчальним планом передбачено 104 годин самостійної роботи. На самостійну роботу виносяться: підготовка до аудиторних занять, до виконання модульної контрольної роботи, підготовка до складання семестрового контролю у формі заліку.

Вид самостійної роботи, обсяг годин на виконання

№ з/п	Обсяг годин	Вид самостійної роботи
1	2	3
1	88	Підготовка до аудиторних занять
2	4	Підготовка до виконання модульної контрольної роботи
3	6	Підготовка до виконання розрахункової роботи
4	6	Підготовка до складання семестрового контролю у формі заліку
Разом	104	

Політика та контроль

7. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Відвідування занять та поведінка на заняттях. Відвідування лекцій та семінарських занять є вільним, бали за присутність на лекціях та семінарах не додаються, але вагома частина рейтингу здобувача вищої освіти формується через активну участь на лекціях та виконання індивідуальних завдань на практичних. Тому пропуск лекцій та практикумів не дає можливість отримати здобувачу вищої освіти бали у семестровий рейтинг. На заняттях здобувачу вищої освіти дозволяється користуватись інтерактивними засобами навчання, в т. ч. виходити в інтернет із метою пошуку навчальної або довідкової інформації, якщо це передбачено тематикою завдання.

Заохочувальні та штрафні бали. Активність здобувача вищої освіти на заняттях, його готовність до дискусій та участь в обговоренні навчальних питань може бути оцінена заохочувальними балами на розсуд викладача. Заохочувальні бали здобувач вищої освіти також може отримати за поглиблене вивчення окремих тем курсу, що може бути представлене у вигляді наукових тез, наукової статті, есе, презентації тощо; за участь у студентських олімпіадах та конкурсах наукових робіт згідно тематики курсу. Штрафні бали з дисципліни не передбачаються.

Процедура оскарження результатів контрольних заходів. Здобувачі вищої освіти мають можливість підняти будь-яке питання, яке стосується процедури контрольних заходів та мають право оскаржити результати контрольних заходів, але обов'язково аргументовано, пояснивши з яким критерієм не погоджуються відповідно до оціночного листа та/або зауважень.

Академічна доброчесність. Політика та принципи академічної доброчесності визначені у розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Норми етичної поведінки. Норми етичної поведінки здобувачів вищої освіти і працівників визначені у розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Позааудиторні заняття. В межах вивчення навчальної дисципліни за бажанням здобувача вищої освіти передбачається участь в олімпіадах, конференціях, форумах, круглих столах, написанні статей тощо.

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Оцінювання передбачає застосування рейтингової системи другого типу згідно Положення про систему оцінювання результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (PCO-1) (<https://osvita.kpi.ua/node/37>). Максимальний сумарний рейтинг за курс – 100 балів. Нижня межа позитивного оцінювання кожного контрольного заходу складає 60% від його рейтингового балу.

Стартовий рейтинг (протягом семестру) включає бали, які здобувач вищої освіти отримує за: виконання завдань по семінарських заняттях; виконання індивідуальних завдань; виконання модульної контрольної роботи.

Контрольні заходи та критерії їх оцінювання

8.1. Поточний контроль

8.1.1. Робота на семінарських заняттях та виконання домашніх робіт (тах 62 балів)

1. *Відповіді на практичних заняттях:* відповіді на запитання з теми лекції, участь в дискусіях, у тому числі за результатами опрацювання кейсів, обговореннях, відповіді під час усного опитування, аналітичні доповіді (11 балів x 2).

Розрахунок за одну відповідь:

13-10- активна робота, повні відповіді під час опитування;

9-5 -плідна робота, часткові відповіді під час опитування;

4 - робота з доповненням до відповідей інших здобувачів;

0 пасивність

2. Виконання домашнього завдання (5 бали x 8). Якщо студент відсутній на парі або не бере активної участі в роботі на практичному занятті, а тільки здає домашнє завдання в гугл-класі, то його максимальний бал може - .

5-4- домашнє завдання виконано правильно, в повному обсязі або має несуттєві недоліки;

3-1 – домашнє завдання виконано з помилками та неточностями;

0 – домашнє завдання не виконано або виконано не вірно.

2 – виконання домашнього завдання або задача класної роботи без участі в роботі на парі.

8.1.2. Модульна контрольна робота (тах 18 балів).

Модульна контрольна робота оцінюється в 18 балів за такими критеріями:

– «відмінно» – повна відповідь (не менше 90 % потрібної інформації) – 16..18 балів;

– «добре» – достатньо повна відповідь (не менше 75 % потрібної інформації) або повна відповідь з незначними неточностями – 14...15 бали;

– «задовільно» – неповна відповідь (не менше 60 % потрібної інформації) та незначні помилки – 11..13 балів;

– «незадовільно» – відповідь не відповідає вимогам до «задовільно» – 0.. 10 балів.

Результат контрольного заходу для здобувача, який не з'явився на нього, оцінюється нульовим балом.

8.1.2. Індивідуальна розрахункова робота (тах 20 балів).

Індивідуальна розрахункова робота оцінюється в 20 балів за такими критеріями:

– творчий підхід до розв'язання завдань та захист на занятті – 18..20 балів;

– роботу виконано з незначними неточностями та захищено на занятті – 15..17 балів;

– роботу виконано з певними недоліками та захищено на занятті – 12...14 балів;

– за несвоєчасну здачу РР або здачу без захисту на занятті, але при умові якісного виконання без помилок – 17 балів;

– роботу не зараховано (завдання не виконане або є грубі помилки) – менше 12 балів.

8.2. Семестровий контроль (залік).

Умовою допуску до заліку є виконання навчальних завдань та модульної контрольної роботи. Залік отримується здобувачем без додаткових випробувань, якщо сума набраних балів не менша за 60. Здобувач, який у семестрі отримав більше 60 балів, але бажає підвищити свій результат, може взяти участь у заліковій контрольній роботі. У цьому разі остаточний результат складається із балів, що отримані на заліковій контрольній роботі. Здобувачі, які виконали всі умови допуску до заліку та мають рейтингову оцінку менше 60 балів складають залікову контрольну роботу. Остаточний результат складається із балів, що отримані на заліковій контрольній роботі та виконання індивідуального завдання розрахункової роботи. Залікова контрольна робота проводиться на останньому за розкладом занятті з дисципліни.

Заліковий білет містить три завдання, які оцінюються у 80 балів.

Кожне запитання оцінюється з 20 балів за такими критеріями:

– «відмінно» – повна відповідь (не менше 90% потрібної інформації), надані відповідні обґрунтування та особистий погляд – 18 - 20 балів;

• «добре» – достатньо повна відповідь (не менше 75% потрібної інформації), що виконана згідно з вимогами до рівня «умінь», або незначні неточності) – 15...17 балів;

- «задовільно» – неповна відповідь (не менше 60% потрібної інформації, що виконана згідно з вимогами до «стереотипного» рівня та деякі помилки) – 12...14 балів;
- «незадовільно» – незадовільна відповідь – 0..11балів.

Максимальний бал за курс – 100 балів.

Відповідність рейтингових балів оцінкам за університетською шкалою:

Кількість балів	Оцінка
100-95	Відмінно
94-85	Дуже добре
84-75	Добре
74-65	Задовільно
64-60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно
Не виконані умови допуску	Не допущено

9. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

Перелік питань, для підготовки до семестрового контролю:

Перелік питань, які виносяться на семестровий контроль розміщено у дистанційному курсі.

Методичні вказівки до виконання індивідуального завдання містяться у Навчально-методичному комплексі дисципліни, що розміщено в Електронному архіві наукових та освітніх матеріалів КПІ ім. Ігоря Сікорського (ela.kpi.ua).

У рейтинг здобувача можуть бути зараховані сертифікати проходження очних або дистанційних курсів за тематикою курсу на платформах Prometheus та Coursera.

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено доценткою кафедри економіки і підприємництва, к.е.н., доценткою А.Ю. Погребняк

Ухвалено кафедрою економіки і підприємництва (протокол № 22 від 18.06.2024 р.)

Погоджено Методичною комісією факультету менеджменту та маркетингу (протокол № 10 від 24.06. 2024 р.)